

bylo, na dcery jeho bratra Josefa I. a jich potomky, pak na jeho sestru ohledně jejích potomků a po těchto na nejbližší příbuzné domu, leč vždy dle práva prvorozenství v rodu mužském i ženském.

V. Pragmatická sankce došla výrazu i v pozdějších základních a ústavních zákonech, jak v rakouské polovici říše, tak i v Uhrách. Tak prohlašuje diplom ze dne 20. října 1860 č. 226 ř. z. ve svém úvodě: »Předkové Naši slavné paměti moudře i pečlivě k tomu hleděli, aby v Našem nejjasnějším domě zřízena byla jistá forma posloupnosti, načež od Jeho c. kr. Apoštolského Veličenství, slavného císaře Karla II., dne 19. dubna 1713 s konečnou platností a nezměnitelně ustanoven jest řád posloupnosti zákonem státním, základním a domovním posavade platným, kterýž pod názvem »pragmatická sankce« znám jest a od řádných stavů Našich rozličných království a zemí přijat byl. Na tomto řádu posloupnosti jakožto nezvratném základu právním a na nedílnosti i nerozlučnosti svých rozličných částí, s právy a svobodami jmenovaných království a zemí v srovnalost uvedené, založeno jsouc odolalo mocnářství Rakouské, smlouvami státními a mezinárodními od té doby rozšířené a utužené, vítězně všelikým nebezpečstvím a útokům, které na ně dorážely, jsouc v tom podporováno a hájeno věrností, oddaností a udatností svých národů. Stejným způsobem ustanovuje čl. XII. uherského zákona z roku 1867 ve příčině společných záležitostí zemí koruny uherské a zemí této polovice říše a ve příčině způsobu jich vyřizování, následující: »Svazek zemí koruny uherské s jedné a ostatních království a zemí Jeho Veličenstva se strany druhé spočívá na pragmatické sankci, která v roce 1720 uznána byla. Tato slavnostní základní smlouva zajistila nejen právo posloupnosti trůnní v linii ženské domu Habsburského, nýbrž zároveň vyslovila, že království a země, které dle tohoto stanoveného řádu posloupnosti dědické témuž vladaři jsou podrobeny, tvoří nedílnou a nerozlučitelnou držbu.« Viz. čl. Záležitosti společné.

Sazba advokátní viz Tarif advokátní.

Sazba celní viz Tarif celní.

Sazba lékárnická viz Lékárníci.

Sazba notářská viz Notářství.

Sazba trestní viz Tresty.

Sazba železniční viz Tarif železniční.

Sázka a hra.

A. Sázka.

I. Pojem.

Zákonná definice § 1270 o. o. z. zní: Sázka vzniká, když umluví se o události oběma stranám ještě neznámé určitá cena pro toho, jehož tvrzení osvědčí se pravdivým. Sázka souvisí tudíž úzce se hrou; obě jsou smlouvy odvážné a plným právem označuje tudíž § 1272 o. o. z. hru co zvláštní druh sázky a platí povšechné zásady pro sázku dané i pro hru (§§ 1272, 1273 a 1274 o. o. z.). Sázka předpokládá tudíž, že mínění dvou stran si odporují tak, že strana podlehnuvší zaplatiti má vítězi určitou cenu. Dle římského práva byla sázka již od nejstarších dob přípustnou. Byla známa pod »sponsio« a objevuje se ve formě »legis actionis per sacramentum«, strany složily u pretora peněžnou sumu v úmyslu, by strana, která v právu je, obnosu pozbyla ve prospěch eráru. I Justiniánské zákonodárství zmiňuje se o sázce jako o platné smlouvě.